

ПРАВО ГРОМАДЯН НА ЗБРОЮ - «PRO ET CONTRA»

Фріс Павло Львович - доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри кримінального права Юридичного інституту Прикарпатського Національного університету імені Василя Стефаника, Заслужений діяч науки і техніки України, академік (дійсний член) АН ВО України

В статті розглядаються питання законодавчого закріплення права громадян на придбання, носіння та використання, в якості реалізації конституційного права на необхідну оборону, короткоствольного нарезного вогнепального озброєння. Здійснено короткий історичний екскурс в історію законодавства по цьому питанню до 1917 р. в Російській імперії. Аналізується законодавство зарубіжних країн в цьому питанні. Коментуються основні позиції противників та сторонників прийняття такого закону в Україні.

Ключові слова: зброя, короткоствольна зброя, скрите носіння зброї, закон про зброю.

Питання про право громадян на володіння бойовою вогнепальною зброєю перебуває сьогодні у центрі уваги українського суспільства. Хоча якщо бути абсолютно відвертим, воно стало обговорюватись у суспільстві і вітчизняним законодавцем, практично з перших років після здобуття незалежності. Особливої актуальності, із зрозумілих причин, воно набуло після «Революції гідності». І всі ці роки, і навіть сьогодні, у суспільстві відсутня єдність підходів до вирішення цього питання. Причин для цього багато як і доводів, які кладуться прихильниками тієї чи іншої позиції в її обґрунтування. Спробуємо розібратись у ситуації, розглянути аргументи «сторін» та дати оцінку як їм, так і ситуації у цілому.

Однак спочатку коротка історична довідка.

Історична довідка – «Право громадян на зброю у Російській імперії, Радянському союзу та деяких зарубіжних країнах»

Не поринаючи у глибину століть, коли право власності на зброю було ознакою вільної людини, зупинимось на регулюванні цього питання в останні роки існування Російської імперії, напередодні більшовицького перевороту 1917 р. При цьому використаємо відомості, які наводить знаний фахівець у галузі зброї доктор юридичних наук, професор, відомий російський письменник Данило Корецький. Він, зокрема, пише: «... До 1917 року піддані Російської імперії користувались правом на придбання та зберігання вогнепальної зброї (пістолетів і револьверів) в цілях самооборони, а також для полювання та заняття спортом. Психічно здоровим та правослухняним громадянам дозвіл на придбання зброї видавав генерал-губернатор, губернатор або градоначальник... При цьому ціни були зовсім доступні для «простих людей»: шомпольний пістолет «Оборона» коштував 3,5 карбованця, револьвери «Велодог» – від 12 до 20, а браунінг – 25 карбованців при мінімальній місячній заробітній платні 16–20 карбованців... Дітям і підліткам дарували малопотужні рушниці «Монте-Крісто» з м'якими кулями, які продавались без спеціального дозволу. Якщо набувалось щось більш серйозне, брали дозвіл у поліції або у влади» [1, с. 139-140].

Після жовтневого перевороту більшовики одразу почали вилучати зброю, а до тих, хто її утримував, застосовували суворе пока-

рання (у перші роки радянської влади, аж до вищої міри соціального захисту – розстрілу). Це було зрозумілим, оскільки у всі періоди існування радянської влади партійна більшовицька еліта боялася народних заворушень, які б могли скинути їхню владу.

При цьому, як і в усьому іншому, в Радянському Союзі і в питаннях зі зброєю існувала диференціація – правом мати зброю були наділені партійні і радянські керівники відповідних рівнів (починаючи з районного). Партійно-господарська номенклатура озброювалась першим серійним самозарядним пістолетом моделі Коровіна, який отримав офіційну назву «Пістолет Тульський, Коровіна, зразка 1926 року». Якщо хтось пам'ятає «Записки слідчого. Старий знайомий» Л. Р. Шейніна, то в оповіданні «Новорічна ніч» вбивство власної дружини та її коханця, яке вчинив відповідальний радянський працівник, було здійснено саме при допомозі цього пістолету [2]. Така ситуація, мала місце протягом всього часу існування радянського строю. При цьому склалась парадоксальна ситуація при якій навіть оперативний склад МВС міг отримати зброю виключно на підставі спеціального рапорту і то лише на короткий час. Застосування зброї у будь-якому випадку розглядалось керівництвом як надзвичайний випадок і підлягало розслідуванню. Не маючи нічого проти такого підходу, як такого, звернемо увагу на інше – як наслідок такого розслідування винним практично завжди визнавався оперативний працівник, який притягався до кримінальної відповідальності. У нашому архіві зберігаються матеріали ЗМІ 80-х років, у яких розміщені шокуючі випадки притягнення працівників міліції за фактично законне застосування зброї при затриманні особливо небезпечних злочинців, внаслідок якого злочинця було знищено. Результатом такого ставлення стало те, що оперативні працівники відмовлялись отримувати зброю і фактично йшли на затримання (часто навіть озброєного злочинця), як кажуть, «з голими руками». Лише в останні роки горбачовської перебудови становище трохи виправилось. Причиною цього став вал злочинності, з одного боку, і послаблення, внаслідок цього, підходів до практики застосування зброї співпрацівниками МВС з боку керівництва.

Незалежна Україна з перших років свого існування зробила відповідні кроки щодо лібералізації законодавства, яке регулює право громадян на зброю. На сьогоднішній день повнолітній громадянин при наявності відповідних документів має право отримати дозвіл на придбання гладкоствольної та нарізної мисливської зброї при дотриманні відповідних умов. Як і раніше, залишається заборона на придбання короткоствольної нарізної вогнепальної зброї (пістолетів та револьверів).

Як вирішується це питання у зарубіжних країнах? Здійснимо невеликий аналіз.

У ряді країн таке право особливо декларується державою. Так, у США, Мексиці і Швейцарії воно зафіксовано в конституції. Крім того, в Андоррі та Швейцарії громадянам дозволено мати не тільки цивільне, але і бойову вогнепальну зброю, оскільки відповідальність за оборону країни лежить на самих громадянах, яких у разі необхідності можуть мобілізувати в будь-який момент.

Інколи держава прямо зобов'язує громадян мати зброю в певних випадках, як зробила Норвегія на островах архіпелагу Шпіцберген через небезпеку піддатися нападу з боку полярних ведмедів, і мерія міста Кеннесо в штаті Джорджія (США), через зростання злочинності. У штаті Вісконсін (США) також існує обов'язок громадян мати зброю для самооборони. Відсутність у громадянина зброї породжує у цьому штаті обов'язок сплати відповідного податку «на захист». При цьому презумується, що громадянин сам повинен себе захищати. Якщо він перекладає цю функцію на штат – він зобов'язаний сплачувати відповідний податок, розмір якого достатньо високий¹.

У великій кількості країн, особливо в тих, де висока злочинність, держава, навпаки, ініціює акції з роззброєння населення: так, у Домініканській Республіці, Колумбії, Нікарагуа уряд вводив тимчасові заборони на носін-

¹ Цікава таблиця розміщена на автошляхах при в'їзді в цей штат. На ній такий напис: «Ласкаво просимо в штат Вісконсін. До уваги кримінальних елементів і терористів. Більш 170000 жителів штату Вісконсін мають легальний дозвіл на носіння кишенькового зброї. Вони озброєні і готові постояти за себе і за інших у разі кримінального нападу. ВИ БУЛИ ПОПЕРЕДЖЕНІ. Тим часом, штат Іллінойс і Чикаго були роззброєні для вашої зручності.»

ня зброї; в Афганістані, Ємені, Палестині заборонило носити зброю на певній території; в Аргентині, Бурунді, Великобританії, Іраку, Камбоджі, Таїланді, Філіппінах, Чилі – ініціювало акції зі здачі особистої зброї.

Держава також посилює законодавчу базу, пов'язану з збройовою сферою. В Австралії, Бельгії, Німеччині, Новій Зеландії, Фінляндії держава посилила режим обороту зброї у зв'язку з випадками розстрілу підлітками своїх товаришів у школі; в Афганістані, Бразилії, Великобританії, Венесуелі, Зімбабве, Ємені, Кенії, Коста-Ріці, Кувейті, Палестині, Папуа-Новій Гвінеї, Таїланді, Ямаїці – у зв'язку з масовими заворушеннями і зростанням збройної злочинності.

У ряді країн Африки, де дуже часті збройні конфлікти, і в азіатських країнах з авторитарними режимами оборот цивільної вогнепальної зброї майже відсутній.

У Люксембурзі та Малайзії існує абсолютна заборона на всі види громадянського вогнепальної зброї, а суттєво вона обмежена в Бангладеш, Ватикані, Тиморі, Ірландії, Катарі, Кенії, Кувейті, Марокко, М'янмі, Республіці Корея, Тринідаді і Тобаго, Ефіопії.

У ряді країн цивільне вогнепальну зброю мають право придбавати тільки певні категорії громадян (або вони мають пільговий доступ до отримання ліцензії): охоронці (Чорногорія; Об'єднані Арабські Емірати – тільки перцевій аерозолі), підприємці та ювеліри (Італія), депутати, судді та інші державні службовці (Італія; Азербайджан – службову зброю), працівники сафарі (Ботсвана).

У Гватемалі і Гондурасі особливі пільги на придбання цивільної вогнепальної зброї мають вищі посадові особи, в Казахстані – військовослужбовці [3].

Дозволено обіг короткоствольної вогнепальної зброї і в деяких республіках колишнього СРСР – Естонії, Латвії, Литві, Молдові.

За для справедливості слід зауважити, що вільний обіг зброї в країнах, де він дозволений теж має відповідні обмеження (в різних країнах різні) – по калібру, типу боєприпаси, виду зброї та т. ін.

Фактично на сьогодні чіткого механізму законодавчого регулювання реалізації права громадян на зброю в Україні немає. І це не звертаючи увагу те, що спроби такого врегу-

лювання здійснювались за 24 роки неодноразово (1994, 2005, 2008 рр.). Перший проект Закону України «Про зброю» було підготовлено народним депутатом України В.В. Костицьким і автором цих рядків ще у 1994 р. Проти нього тоді повсталася уся міліцейська спільнота України і особливо вище керівництво МВС України. У чому тільки не було звинувачено авторів – і у тому, що вони мають бажання знищити українців, і у тому, що вони мають на меті розв'язати в Україні громадянську війну та т. ін.²

Спроби прийняти цивілізований закон про зброю здійснювались у подальшому неодноразово. Однак реалізовані не були.

У чому ж причина? У першу чергу, у масивному спротиві з боку системи МВС. Причини цього спротиву чітко визначив один з учасників розмови з кореспондентом УНІАН, який заявив: «Звісно вони бояться! Законний обіг зброї і, зокрема, короткостволу, призведе до двох неприємних для міліції наслідків: по-перше, позбавить монопольного права на надання озброєних охоронних послуг, що призведе до конкуренції у цій сфері і, відповідно, позбавить монополістів надприбутків; по-друге, закрийє корупційні схеми із отримання громадянами дозволів на зброю. Із прийняттям та введенням у дію закону, кожен громадянин зможе звернутися до суду у випадку незаконної протидії міліції у його праві отримати зброю» [4]. Протидія МВС була постійною усі роки. МВС без жодних на то законодавчих підстав наділило себе правом бути вищим суддею у цьому питанні. Згадується виступ на українському телебаченні на початку 2000-х років одного з керівників МВС України, який заявив буквально наступне: ««Ми тут порадились з колегами міліціонерами і прийшли до висновку, що український народ ще неготовий до того, щоб йому дали зброю!». Вражає сама постановка питання – якась особа, навіть та, яка займає високе становище в державі, бере на себе повноваження фактично одноособово, офіційно оцінювати весь український народ! Цей керівник давно вже відійшов у минуле, але його погляди, на жаль, залиши-

² Цікавим є те, що через декілька років один з найбільших критиків цього законопроекту, вже будучи у відставці, відкрив цілу сітку магазинів по торгівлі зброєю.

лись живими. Причини їх живучості зазначені вище.

Буремні події що пов'язані із «Революцією гідності», анексією Росією Криму, агресією на Сході України, знову поставили питання про прийняття Закону про зброю на порядок денний. Однак, як і раніше його прийняття фактично саботується. На сьогодні у профільному комітеті Верховної Ради перебуває декілька законопроектів. Не оцінюючи якість кожного з них, зазначимо, що усі вони мають як свої позитивні, так і негативні характеристики. Навчально-науковою лабораторією «Дослідження політики у сфері боротьби зі злочинністю» Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника та НДІ вивчення проблем злочинності імені академіка В.В. Сташиса НАПрН України проаналізовано та передано народним депутатам України пропозиції, щодо вдосконалення цих законопроектів.

Загальна підтримка законодавчого врегулювання обігу зброї в Україні з наданням дозволу на володіння та носіння короткоствольної вогнепальної зброї, у суспільстві на сьогодні надзвичайно зростає. Показовим є і те, що і Президент України п. П. Порошенко і Генеральний прокурор України п. В. Шохін

підтримують такий законопроект.[5] Змінюється потрохи і підхід до цього питання серед працівників МВС.

Доводи «pro et contra». Основні з них зводяться до наступного.

Доводи «ПРОТИ»:

- Надзвичайно зростає рівень насильницької злочинності.
- Зброя потрапить до рук злочинців.
- У США постійно розстрілюють у школах, університетах, на вулицях...
- Нам цього не потрібно – нас захищає поліція.

Доводи «ЗА»:

- Вільний народ має право захищати себе від диктатури і злочинної влади.
- В умовах агресії Росії проти України ми маємо бути готовими для здійснення збройного опору агресору.
- Навіть при відповідно працюючих органах поліції кожна людина має право на необхідну оборону, право сама, власними силами захищати себе, своїх близьких, співгромадян, майно та т. ін. від злочинних посягань. Це природне право людини.
- Існуючий стан правової охорони не забезпечує відповідного рівня безпеки громадян.

Табл. 1

Спробуємо проаналізувати доводи «ПРОТИ».

1. Звичайно, що основним аргументом у цьому спорі є теза про можливе зростання рівня насильницької злочинності у випадку надання права на володіння та носіння (скрите або відкрите) короткоствольної нарізної зброї. Одразу слід зазначити, що цей аргумент не підтверджується практикою країн, які вже прийняли таке законодавство.

Спробуємо підтвердити це конкретними даними.

Великобританія у 1997 році ввела заборону на носіння зброї – злочинність з використання зброї зросла більше ніж на 100%! (табл. 1). За цей час (1997-2003 рр.) кількість злочинів із застосуванням насильства зросла на 88 %; озброєних нападів на 101%; зґвалтувань – на 105%; вбивств – на 24%.

Введення жорстких обмежень на придбання зброї в Канаді призвело до різкого зростання злочинності в короткі строки на 45%!

У 1974 році в Ірландії була конфіскована у громадян значна кількість вогнепальної зброї. Як наслідок – кількість умисних вбивств зросла аж у п'ять разів!

У 1996 році уряд Австралії заборонив володіння багатьма видами вогнепальної зброї. Кількість озброєних пограбувань за вісім ро-

ків дії закону виросло на 59 відсотків. У Сідней після роззброєння населення урядом злочинці буквально відкрили сезон полювання на громадян – кількість озброєних грабежів зросла за рік на 160%

У США, у тих штатах, де дозволено скрите носіння зброї, загальний рівень злочинності менший на 22%, рівень вбивств – на 33%, грабежів – на 37%, тяжких тілесних ушкоджень – на 14% порівняно з тими штатами, де такого дозволу немає!

А як впливає на рівень злочинності прийняття закону, який дозволяє володіння короткоствольною зброєю та її скрите носіння? Візьмемо для прикладу Литву. Революційні зміни, що відбулись у цьому питанні наочно демонструє таблиця (табл. 2).

В Естонії після легалізації зброї штат поліції було скорочено вдвоє. За рік у цій країні від вогнепальної зброї гине не більше 100 чоловік і то у більшості від суїциду.

Таке ж становище спостерігається і в інших країнах, які або дозволяли, або забороняли володіння короткоствольною зброєю та її скрите носіння [6].

Одна з найбільш озброєних країн світу – Швейцарія перебуває серед країн з найнижчим рівнем злочинності.

Табл. 2

Як висновок – вільний обіг зброї та її носіння (скрите або відкрите) є фактором, що стримує насильницьку злочинність!

2. Зброя потрапить у руки злочинців. На сьогодні в Україні на руках у населення перебуває більше 2,5 млн. одиниць офіційно зареєстрованої зброї. При цьому серед неї як гладкоствольна мисливська, так і нарізна мисливська зброя. Остання по суті є нічим іншим як дещо переробленою бойовою зброєю, що перебуває на озброєнні ВСУ (автомати АК, АКМ, карабіни СКС та ін.). Одночасно згідно з експертними оцінками станом на січень 2012 року на руках у населення перебувало біля 3 млн. 100 тис. (!) одиниць нелегальної зброї. З початком фактичної війни на сході країни її кількість щомісяця зростає прискореними темпами. Про великі темпи цього явища свідчать показники вартості нелегальної зброї на підпільному ринку. Якщо ще рік тому автомат АКМ коштував тут приблизно 1500 дол. США, то сьогодні Інтернет забитий пропозиціями з вартістю 400-500 дол. США. Так само різко впала вартість пістолетів ПМ та ТТ.

При такому співвідношенні офіційної і нелегальної зброї надзвичайно показовим є той факт, що у злочинній діяльності легальна зброя використовується приблизно лише в 1% випадків.

Таким чином можна стверджувати, що зброя вже давно знаходиться в руках злочинців, а ось правослухняні громадяни її позбавлені. Це дає переваги злочинцям у порівнянні з правослухняними громадянами.

3. В США постійно розстрілюють в школах, університетах, на вулицях... Ті, випадки вчинення гучних злочинів, які висвітлюються в наших ЗМІ, що пов'язаних із загибеллю багатьох людей в країнах, де існує вільний обіг зброї, фактично вчиняються за допомогою тих видів вогнепальної зброї, яка перебуває офіційно на руках і громадян України. Як правило це довгоствольна неавтоматична нарізна зброя. Якщо визначити коефіцієнт використання в злочинній діяльності легальної зброї в країнах, де її обіг і скрите носіння дозволені законом, то з'ясується, що цей показник буде нижчий, ніж у країнах, де цей обіг і носіння заборонені. Вибірковий аналіз таких діянь у США свідчить, що в більшості

випадків це вчиняли люди або психічнохворі, або такі, що перебувають у стресовому стані. Також умовою, що полегшувала вчинення цих злочинів, часто було порушення порядку їх зберігання власниками зброї.

І ще одне – в абсолютній більшості таких випадків вони відбувались або в країнах де існує заборона на носіння короткоствольної зброї (Брейвік, Норвегія), або в місцях вільних від носіння зброї (навчальних закладах у США, штатах, де її носіння обмежено), тобто там, де злочинець був абсолютно впевнений, що не отримує адекватного спротиву.

4. Нам це не потрібно – нас захищає поліція. Цей довід спростовувати простіше всього. Рівень довіри до міліції (поліція ще не народилась, як така) у суспільстві, на жаль, перебуває нижче будь-якої критики і ледь дотягує до 3%! Звичайно, на реальний захист у цьому випадку розраховувати надзвичайно важко.

Доводи «ЗА».

1. Вільний народ має право захищати себе від диктатури і злочинної влади. Цей довід скоріше політико-ідеологічний, ніж правовий. Однак для України, яка пережила і переживає найбуремніші роки своєї новітньої історії, це питання є надзвичайно актуальним. «Революція гідності», яка по своїй суті була повстанням народу проти диктатури, проти влади злочинців, протиставила неозброєний, мирний український народ озброєній до зубів машині диктаторського режиму Януковича, якого підштовхували до кровопролиття його московські ляльководи. Як наслідок – загибель та травми сотень кращих синів і дочок українського народу! Такий розвиток подій міг відбутись виключно у ситуації, коли злочинна влада була абсолютно переконана, що не отримає адекватної збройної відповіді з боку народу. Народ йшов на кулі з палицями, дерев'яними щитами. Очевидним є те, що у випадку наявності права громадян на вогнепальну зброю, розвиток подій отримав би іншого вектору. Влада би добре поміркувала – застосовувати зброю проти мирних демонстрантів чи ні.

Говорячи про цей довід, автори частіше усього посилаються на другу поправку до Конституції США, яка наголошує: «Через те, що для безпеки вільної держави потрібна до-

бре організована міліція, право народу мати і носити зброю не повинно обмежуватись». Фактично ця норма закріпила право на захист демократії, законності навіть шляхом збройної боротьби зі спробами узурпувати владу в країні, спробами посягати на права і свободи громадян. Сьогодні, коли на порядку денному стоїть питання про внесення змін до Конституції України, було б доцільно закріпити таку норму і в тексті Конституції нашої держави. До речі пропозиції щодо цього вносились у процесі обговорення професором В.В. Речицьким та автором цих рядків.

2. В умовах агресії Росії проти України ми маємо бути готовими для здійснення збройного опору агресору. Російська агресія проти України, особливо на першому етапі, коли української армії, знищеної урядом національної зради В. Януковича, фактично не існувало, в умовах неозброєності народу створила ситуацію, яка мало не закінчилась національною катастрофою – знищенням України, як незалежної держави, її розколом. Нелюдськими зусиллями рівень цієї загрози на сьогодні суттєво зменшений, але не ліквідований у цілому. Як і Швейцарія, ми повинні бути у будь-яку хвилину готові на опір агресору. Можна провести паралель між відмовою Україною від ядерного потенціалу та агресією Росії проти України та питанням про озброєність народу для відсічі агресії. Народ повинен мати можливість зі зброєю в руках боронити незалежність та державний суверенітет України. Не слід забувати уроки історії, маючи поруч такого сусіда, яким є сьогоднішня Росія. Прийняття закону, який врегулює вільний обіг зброї та її скрите носіння в Україні, стане першим кроком до створення національної армії оборони на кшталт швейцарської.

3. Людина має право на необхідну оборону, право сама, власними силами захищати себе, своїх близьких, просто громадян, майно та т. ін. від злочинних посягань. Це природне право людини. Чинна Конституція України в ч.2 ст. 27 закріплено право «захищати своє життя і здоров'я, життя і здоров'я інших людей від протиправних посягань». Право на необхідну оборону із застосуванням, у межах дотримання умов правомірності, вогнепальної зброї, передбачено і ст. 36 Кримінально-

го кодексу України. Ставлення радянської влади до знаходження зброї в руках народу, про яке було написано вище, обумовило і викривлену практику слідчих та судових органів в СРСР до інституту необхідної оборони, яке можна охарактеризувати наступним чином – «Є потерпілий – має бути винний!». Чисельні постанови Пленуму Верховного Суду СРСР, які були спрямовані на цивілізоване застосування цього кримінально-правового інституту, не призводили до бажаного наслідку. Причина цього зрозуміла – при наявності ідеологічної основи, яка суперечить нормі закону, реалізовуватись буде не закон, а ідеологічна установка.

На сьогоднішній день у питанні застосування ст. 36 КК ситуація в Україні трохи виправилась, однак практика не позбавилась негативного впливу радянського минулого. Реально перейти до цивілізованої реалізації права на необхідну оборону від злочинного посягання можна лише шляхом прийняття закону, який дозволяє володіти та скрито носити короткоствольну вогнепальну зброю. Чисельні дослідження як вітчизняних, так і зарубіжних науковців чітко підтверджують наявність взаємозв'язку між рішенням злочинця вчинити напад та очікуванням ним можливості опору з боку жертви. Чим вище можливість опору – тим менше реальність нападу!

У США у власності 65-60 млн. громадян перебуває біля 200 млн. одиниць вогнепальної зброї. З цієї кількості приблизно 30-35 млн. громадян володіють 60-70 млн. одиниць короткоствольної нарізної зброї.

Із загальної кількості власників короткоствольної вогнепальної зброї 13% її застосовували з метою самооборони. [7]

Криміналіст Гері Клеєк на початку 90-х років ХХ ст. провів цікаве дослідження застосування громадянами США вогнепальної зброї при реалізації права на необхідну оборону. Як з'ясувалось, вогнепальна зброя в якості засобу оборони використовується протягом року більше 2,5 млн. разів. Цей показник у 3-5 разів перевищує кількість застосування зброї у кримінальних цілях. Статистичні дані свідчать, що, власники вогнепальної зброї набагато рідше стають жертвами кримінального насильства та грабежу. Цікавим є також той факт, що незважаючи на таку кількість

АНОТАЦІЯ

У статті розглядаються питання підстави законодавчого закріплення права громадян на придбання, носіння та використання, в якості реалізації конституційного права на необхідну оборону, короткоствольної нарізної вогнепальної зброї. Здійснено короткий історичний екскурс в історію законодавства з цього питання до 1917 р. у Російській імперії. Аналізується законодавства зарубіжних країн в цьому питанні. Коментуються основні позиції противників та прихильників прийняття такого закону в Україні.

випадків застосування зброї, до реального кровопролиття доходить надзвичайно рідко. Злочинці отримували поранення лише в 1% випадків, а гинули лише у 0,1 % випадків [8].

Одночасно цікавим є і те, що громадяни законно застосовують короткоствольну вогнепальну зброю з метою самооборони частіше, ніж її застосовують поліцейські.

Помилка при застосуванні вогнепальної короткоствольної зброї громадянами становить 2%, тоді як у поліцейських – 11%. [9]

Наведені факти ще раз підтверджують важливість надання громадянам права на володіння та скрите носіння короткоствольної вогнепальної зброї.

4. Існуючий стан правової охорони не забезпечує відповідного рівня безпеки громадян. Цей аспект фактично був розглянутий вище при аналізі позиції тих противників права громадян на володіння та скрите носіння короткоствольної вогнепальної зброї, які вважають це непотрібним у зв'язку із достатнім рівнем забезпечення безпеки громадян працівниками поліції (міліції).

Усі висловлені доводи «ЗА» прийняття Закону України, яким буде надано громадянам право на володіння короткоствольної нарізної вогнепальної зброї та її скрите носіння, у жодному випадку не повинно означати, що зброя буде продаватись будь-кому! Закон, яким будуть врегульовані відповідні правовідносини повинен містити жорсткий порядок контролю за її реалізацією, обліком, зберіганням, носінням та застосуванням. Слід зазначити, що внесені законопроекти містять такі контрольні положення.

Література

1. Корецький Д. А. Время невиноватых.

SUMMARY

The article deals with the law on citizens' right to purchase, carry and use, as an exercise of the constitutional right to self-defense, Short-rifled firearms. Done brief historical excursion into the history of legislation on this issue in 1917 in the Russian Empire. Experience of legislation on the issue of foreign countries. Commented basic positions of supporters and opponents of the adoption of this law.

Самооборона ... с оружием. / Данил Аркадьевич Корецкий. – Москва: А.С.Т., 2007.

2. Шейнин Л. Р. Записки следователя (Старый знакомый, рассказы). [Электронный ресурс] / Лев Романович Шейнин // Государственное издательство художественной литературы. – 1957. – Режим доступа до ресурсу: http://royallib.com/book/sheynin_lev/zapiski_sledovatelya_stariy_znakomiy_rasskazi.html.

3. РИА Новости. 25.08.2015. [Электронный ресурс] – Режим доступа до ресурсу: <http://ria.ru/lenta/>.

4. РИА Новости. 25.08.2015. Электронный ресурс. [Режим доступа]: <http://ria.ru/lenta/>.

5. Шокін: Порошенко підтримує ідею дозволити українцям мати зброю. Українська правда. Середя, 27 травня 2015, 10:37. [Электронный ресурс]. Режим доступа до ресурсу: <http://www.pravda.com.ua/news/2015/05/27/7069223/>.

6. Усі наведені цифрові показники цитують за публікацією «Разрешить нельзя запретить: владение оружием в разных странах». Gunportal. Интересно об оружии. [Электронный ресурс]. Режим доступа до ресурсу: <http://gunportal.com.ua/5259/2015/08/18/razreshit-nelzya-zapretit-vladienie-oruzhiem-v-gaznyh-stranax/>.

7. ILA NRA (Институт Законодательства Национальной Оружейной Ассоциация. Оружейные факты. [Электронный ресурс] : – Режим доступа до ресурсу: <http://saiga.narod.ru/facts.htm>.

8. США, вооружены до безопасности? Электронный ресурс. [Режим доступа]: <http://safegun.ru/info/info-21.html>.

9. 50 фактов о гражданском оружии. Электронный ресурс. [Режим доступа]: http://zbroya.info/ru/blog/922_50-faktov-o-grazhdanskom-oruzhii/.